

ULUSAL MESLEK STANDARDI

SESÇİ
SEVİYE 3

REFERANS KODU / ...

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ ...

Meslek:	SESÇİ
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Radio Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği (RATEM)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	 Tarih ve.....Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

1kHz: Belirlenen teknik standartlarda ses kayıt referans seviyesini belirten ve ölçümleme işlemlerinde kullanılan ses test sinyali,

AES/EBU: Ses Mühendisleri Topluluğu/Avrupa Yayın Birliğini,

BİT: “1” ya da “0” sayılarıyla ikili basamak anlamına gelen ve en küçük dijital veriyi tanımlayan birimi,

BİT DERİNLİĞİ: Analog ses sinyalinin dijitale çevrim işleminde (ADC) ses sinyal genliğinin ölçümünde uygulanan işlemi,

ÇİFT YÖNLÜ MİKROFON: Ses toplama özelliği sekiz rakamı şeklinde olan ve birbirine zıt iki yönden gelen seslere karşı daha duyarlı olan mikrofonu,

ÇOK YÖNLÜ MİKROFON: Ses toplama özelliği çember şeklinde olan ve tüm yönlerden gelen seslere karşı duyarlı olan mikrofonu,

DAW (DigitalAudio Workstation): Dijital ses iş istasyonu. Doğrusal olmayan ses kayıt ve kurgu çalışmalarının yapılabildiği, ses yazılım ve donanım bileşenlerinden oluşan bilgisayar sistemini,

DENGELİ SES SİNYALİ: Pozitif (+), negatif (–) ve şase uçlarından oluşan üç iletkenli ses sinyal bağlantısını,

DENGESİZ SES SİNYALİ: Pozitif (+) ve şase uçlarından oluşan iki iletkenli ses sinyal bağlantısını,

DİNAMİK ALAN: Bir ses sisteminin kapasitesine bağlı olarak ses sinyalinin en düşük ve en yüksek ses seviyesi arasında kalan alanı,

dBFS (Decibel Full Scale): Dijital cihazlarda ses sinyal seviyesinin ölçülmesinde kullanılan ses seviye göstergesini,

DESİBEL (dB): Akustik ses şiddetinin ya da sinyalinin gücündeki değişimlerin ölçülmesinde kullanılan logaritmik ölçü birimini,

DİNAMİK MİKROFON: Çalışma prensibi manyetik bir alan içinde hareket eden bobinin ürettiği elektrik enerjisi biçimli mikrofon türünü,

DUBLAJ (ADR): Bir filmin ses kuşağına ait konuşma (diyalog) seslerinin stüdyoda görüntüye eş zamanlı olarak yeniden üretilmesi, kaydedilmesini,

EKO: Sesinmekan içindeki yüzeylerden yansiyarak tekrarlar kazanması ve zaman içinde sürekliliğinin azalarak kaybolmasını,

EKOLAYZER (EQ): Ses frekanslarını dengeleme, belirginleştirme ya da etkisini azaltma işlemlerinin yapılabildiği analog veya dijital yapıdaki cihazı,

ENTERFERANS (Crosstalk): İki ya da daha fazla ses sinyalinin birbiriyle olan etkileşimini,

FANTOM BESLEME: Kondansatör yapıdaki mikrofonların çalışabilmesini sağlayan DC akımı,

FAZ:Ses dalgaları ya da ses sinyalleri arasındaki etkileşimi,

FREKANS: Sesin saniyedeki devrini tamamlamış titreşim sayısını,

GERİBESLEME (Feedback): Bir mikrofonun kendine bağlı bir hoparlörden çıkan sesi algılamasıyla meydana gelen ses döngüsü sonucunda oluşan çınlamayı,

GÜRÜLTÜ KAPISI (NoiseGate):Bir ses kanalındaki istenmeyen dip gürültünün ses sinyaline etkisini indirgemek için kullanılan analog ya da dijital yapıdaki ses sinyal işlemcileri,

HAT SİNYAL SEVİYESİ: Sinyal seviyesi -10dBu ile +30dBu arasında değişebilen ses sinyalini,

HERTZ (Hz):Bir saniyelik zaman dilimi içinde her tamamlanmış devri tanımlayan ses frekans birimini,

KARDİOİT MİKROFON: Ses toplama özelliği yürek eğrisi şeklinde olan mikrofon, tek yönlü mikrofonu,

KIRPILMA: Ses devresine aşırı şiddette ses sinyali yüklenmesi sonucunda sinyal genliğinin tepelerinde oluşan bozulmayı,

KONDANSATÖR MİKROFON: Çalışma prensibi kondansatör biçimli olan mikrofon türünü,

MİKROFON: Akustik ses enerjisini elektrik enerjisine çevirerek ses sinyali üreten cihazı,

MİKROFON ÖN AMPLİFİKATÖRÜ: Mikrofonların ürettiği ses sinyal seviyesini hat sinyal seviyesine yükselten elektronik devre, ön yükselteciyi,

MİKROFON SEVİYESİ: Mikrofonlar tarafından üretilen ses sinyali seviyesini,

MONO: Bir ya da daha fazla ses sinyalinin tek bir ses kanalında birleştirilmesini,

OSİLATÖR: Elektriksel salınımlar üreten elektronik devre, ses sinyal üretici,

ÖLÇÜMLEME: Belirlenen ses seviye standartlarında iki ya da daha fazla ses cihazı arasında yapılan ses seviyesi ayarı işlemi, kalibrasyonu,

ÖRNEKLEME FREKANSI: Analog ses sinyalinin dijitale çevrim işleminde (ADC) ses sinyaline uygulanan örnekleme oranını,

PPM (Peak Program Meter):Ses sinyal şiddetinin kısa süreli tepe noktalarının ölçülmesinde kullanılan ses seviye göstergesini,

RF SİNYAL TOPLAMA: Radyo frekans cihazlarına ait alıcı ya da verici ünitelerin bir ses cihazına olan yakınlığı sonucunda ses cihazında oluşan ses ya da gürültüleri,

S/N (SignaltoNoiseRatio): Bir ses cihazının sahip olduğu gürültünün ses sinyaline oranını,

SENKRONİZASYON: Genellikle görüntü ile ses arasındaki eş zamanlılık uyumunu,

SES (Sound): Bir ses kaynağında oluşan titreşimlerin ses dalgaları halinde havada yayılarak kulakta oluşturduğu duyum, akustik enerjiyi,

SES BAĞLANTI PANOSU: Ses cihazlarına ait tüm giriş ve çıkışların bir arada toplandığı ses sinyali bağlantı panosunu,

SES MİKSERİ: Kendisine çeşitli kaynaklardan gelen ses sinyal bağlantıları yapılarak ses sinyallerinin; seviyelerinin ayarlanmasını, birbiriyle karıştırılmasını, işlenmesini, dinlenmesini ve ses sinyalini ana çıkış ya da yardımcı çıkışlara gönderilmesini sağlayan elektronik cihazı,

SES SEVİYESİ AYAR DÜĞMESİ (Fader): Ses sinyal şiddetinin seviyesini ayarlamaya yarayan sürgülü ya da döner tip potansiyemetreyi,

SES SİNYALİ (AudioSignal): Akustik ses enerjisinin elektrik enerjisine dönüşmüş halini,

SES SİNYAL İŞLEMCİLERİ: Ses sinyal seviyesinin belirlenen bir seviyede sınırlandırılmasını ya da sıkıştırılmasını sağlayan analog veya dijital yapıdaki ses sinyal işlemcilerini,

SES TOPLAMA MODELİ: Bir mikrofonun ses duyarlık yönünü belirten model özelliğini,

SES SIZINTISI: Birden fazla ses kaynağı ve mikrofonun kullanıldığı mekânlarda, bir mikrofonun başka bir ses kaynağından yayılan sestten etkilenmesini,

SES YAPIM PLANI: Bir iş ya da projenin teknik ve sanatsal yönden başarılı olabilmesi için gerekli ses donanım ve ekibinin belirlendiği çalışma planını,

SEVİYE: Ses sinyalinin voltajını, gücünü ya da yüksekliğini,

STEREO: Bir ya da daha fazla ses sinyalinin toplamda birbirinden ayrı iki ses kanalına dağıtılmasını,

TELİF HAKKI: Yasalarla belirli kişilere verilmiş, herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakları,

TEPE BOŞLUĞU (Headroom): Bir ses sisteminde ses sinyal genliğinin kırılma seviyesi ile nominal çalışma seviyesi (referans seviyesi) arasında kalan alanı,

TEST SİNYALİ: Ses ölçümleme (kalibrasyon) işlemlerinde kullanılan ses sinyalini,

TRS FİŞ (Tip-Ring-Sleeve): Stereo ya da dengeli ses sinyal bağlantılarında kullanılan, erkek ve dişi tipte, üç bölmeli bağlantı elemanını,

TS FİŞ (Tip-Sleeve): Mono ya da dengesiz ses sinyal bağlantılarında kullanılan, erkek ve dişi tipte, iki bölmeli bağlantı elemanını,

VU METRE (Volume UnitMeter): Ses sinyal şiddetinin ortalama seviyesinin ölçülmesinde kullanılan ses seviye göstergesini,

XLR KONNEKTÖR: Kilit mekanizmasına sahip, erkek ve dişi tipte, üç uçlu dengeli ses sinyali bağlantı elemanı, konektörü,

YANSIMA (Reverb): Bir ses kaynağından çıkan sesin durduktan sonra mekân içinde artakalanı, sesin dağılması, seste tekrar olmaksızın zaman içinde sürekliliğinin azalarak kaybolmasını,

YAPIM RAPORU: Genellikle yönetmen ve yapımcı tarafından düzenlenen ve yapımla ilgili bilgilerin yer aldığı yazılı raporunu

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	8
2. MESLEK TANITIMI	9
2.1. Meslek Tanımı.....	9
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	9
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler	9
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	9
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	10
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	10
3. MESLEK PROFİLİ	11
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	11
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	19
3.3. Bilgi ve Beceriler	19
3.4. Tutum ve Davranışlar	20
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	21

1. GİRİŞ

Sesçi (Seviye 3) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 5/10/2007 tarihli ve 26664 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği (RATEM) tarafından hazırlanmıştır.

Sesçi (Seviye 3) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Sesçi (Seviye 3); iş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma önlemlerini uygulayarak, kalite sistemleri çerçevesinde, radyo/televizyon yapımı öncesi hazırlık yapan, radyo/televizyon yapım sürecinin devamlılığını sağlayan, radyo/televizyon yapımı sonrası işleri yürüten, ses stüdyosunda kayıt çalışmaları yapan ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılan kişidir.

Sesçi (Seviye 3), işitsel kaliteyi de gözeterek radyo ve televizyon yapımlarına ait seslerin (konuşma, müzik ve ses efekti) teknik standartlara uygun halde kaydedilmesini(televizyon sesçisi için video görüntüyle eşzamanlı olarak), bir ses kayıt ortamına ya da yayın birimine iletilmesini sağlar. Ses kayıtlarını arşiv ortamına gönderir ya da bir ortam üzerinde saklar, ses bağlantı paneli üzerinden gerekli ses sinyal iletim bağlantılarını yapar (televizyon sesçisi için ENG kamera dahil),ses çalışmalarında oluşabilecek operasyonel aksaklıklara bilgi ve tecrübesiyle anlık müdahale eder ve sesle ilgili teknik aksaklıkları birim amirine iletir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08:.....

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

2872 Sayılı Çevre Kanunu
4857 Sayılı İş Kanunu
5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
6331 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği
İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü

Ayrıca; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

5187 Sayılı Basın Kanunu
5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun
5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu

Ayrıca; meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Sesçi (Seviye 3) özel veya kamuya ait radyo/televizyon yayın kuruluşlarında çalışabilir. Radyo/televizyon programlarının yapım mekanlarına göre görevini radyo/televizyon/ses stüdyolarında, kontrol/ses reji odalarında, yayın araçlarında, dış ortamlarda ise her türlü hava koşulunda yürütebilir. Çalışma ortamında kendi birimiyle, diğer teknik/yapım birimleriyle ve yapım yönetimiyle sürekli iletişimde bulunur. Çalışma ortamı dışında ise yaptığı işle ilgili olarak ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle iletişimini sürdürür.

Çalışma gün ve saatleri radyo/televizyon programlarının yapım zamanlarına göre değişkendir. Hafta tatili, resmi tatil gibi günlerde ve gece saatlerinde veya vardiya usulü çalışması, çalışmadığı zamanlarda da göreve hazır olması söz konusu olabilir. Genel çalışma şekli ekip çalışması biçimindedir. Mesleğin icrası esnasında elektrik çarpması, el aletlerinden ve cihazların yerleşiminden/taşınmasından kaynaklanan yaralanmalar gibi İSG önlemlerini gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır. Ayrıca, yoğun strese bağlı rahatsızlıklara, fiziksel yorgunluk ve tipik ofis rahatsızlıklarına maruz kalabilir.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer gereklilik bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak (devamı var)	A.1	Çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliği konusundaki yasal ve işyerine ait kuralları uygulamak	A.1.1	Araç, gereç ve ekipmanları talimatlara, işyeri ve güvenlik uygulama prosedürlerine uygun olarak kullanır.
				A.1.2	İşyerinde meydana gelen kaza, yaralanma vb. olumsuz durumlarda ilkyardım bilgisine başvurur.
				A.1.3	Çalışma ortamının tehlikelerden uzak tutulmasına katkı sağlar.
				A.1.4	İşyeri faaliyetlerinden kaynaklanan ve iş sağlığını tehlikeye düşürebilecek durumlara karşı ilgili mevzuata ve standartlara göre gerekli önlemlerin alınması konusuna katkı sağlar.
		A.2	Kişisel koruyucu donanım kullanmak	A.2.1	Yapacağı işin özelliklerine ve önlenemeyen olası risklerine göre, işverence sağlanan uygun KKD'yi talimatlara uygun şekilde takar ve/veya giyer.
		A.3	Risklerin belirlenmesi çalışmalarına katkıda bulunmak	A.3.1	Riskleri kontrol etmek için işyeri prosedürlerini uygular.
				A.3.2	Karşılaştığı risk etmenlerini veya karşılaşılabileceği olası riskleri belirleyerek ilgili kişiye/birime raporlar.
		A.4	Acil durum prosedürlerini uygulamak	A.4.1	Acil durumlarda çıkış veya kaçış prosedürlerine uygun hareket eder.
				A.4.2	Acil çıkış veya kaçış ile ilgili periyodik eğitimlere, çalışmalara ve tatbikatlara katkı sağlar.
		A.5	Çevre koruma standart ve yöntemlerini uygulamak	A.5.1	Enerji, sarf malzemeleri vb. kaynakları tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanır.
				A.5.2	Çalıştığı alanda ortaya çıkan çevresel atıkların ve dönüştürülebilir malzemelerin doğru yere iletilmesini sağlar.
				A.5.3	Çevre kalitesinin korunması ve iyileştirilmesine yönelik yapılan eğitimlere veya çalışmalara katkı sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak	A.6	Yürüttüğü iş süreçlerinin iyileştirilmesine katkı vermek	A.6.1	İşletmenin kalite ve iş süreçlerinin iyileştirilmesine ilişkin talimatlarını, kendi yürüttüğü iş süreçlerinde uygular.
				A.6.2	İş süreçleri dâhilinde kalitenin geliştirilmesine yönelik görüş ve önerilerini amirine iletir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Radyo/TV yapımı öncesi hazırlık yapmak (devamı var)	B.1	Birim amiriyle görüşmek	B.1.1	Birim amirinden yapımla ilgili bilgi alır.
				B.1.2	Önceki tecrübelerine bağlı olarak, yapımla ilgili karşılaşılabilecek olası sorunları birim amiriyle paylaşır.
				B.1.3	Birim amirine yapım için gerekli duyduğu ekip ya da donanım isteğini sunar.
		B.2	Programın yönetmeniyle görüşmek	B.2.1	Birim amirinin onayıyla program yönetmeninin yapım toplantılarına katılır ve yapımla ilgili bilgi edinir.
				B.2.2	Yönetmene sahip olunan ses donanımı ve ekip yeterliliği hakkında bilgi verir.
				B.2.3	Programın teknik ve işitsel ses kalitesinin daha iyi olabilmesi için yönetmene öneriler sunar.
		B.3	Mekan analizi yapmak	B.3.1	Yapım mekanını önceden inceler, sesli yapıma uygun olup olmadığını değerlendirir ve gerekli önlemleri birim amirine bildirir.
				B.3.2	Yapım mekanında gerekli olabilecek ses donanım ya da sisteminin kurulmasını birim amirine bildirir.
		B.4	Arşiv (stok) sesleri hazırlamak	B.4.1	Yapıma uygun olarak yönetmenin istediği sesleri (diyalog, müzik ve ses efekti) önceden bir medya üzerine kaydeder, kurgular, aktarır ve teknik formata uygun olarak kullanıma hazır hale getirir.
		B.5	Yapım mekanındaki ses donanımının yeterliliğini kontrol etmek	B.5.1	Yapımda kullanılacak ses donanım ve aksesuarlarını belirler.
				B.5.2	Stüdyo ortamlarındaki yerleşik ses donanımlarının yeterliliğini kontrol eder.
		B.6	Yapım mekanına ses donanımının kurulmasına yardım etmek (devamı var)	B.6.1	Yerleşik sisteme ilave edilebilecek ses cihazlarının kurulum ve bağlantılarının yapılmasına yardım eder.
				B.6.2	Stüdyo dışı mekanlara ses donanımının sağlıklı ve güvenli bir şekilde taşınmasını gözetir ve yardım eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Radyo/TV yapımı öncesi hazırlık yapmak	B.6	Yapım mekanına ses donanımının kurulmasına yardım etmek	B.6.3	Yapım için gerekli olan mikrofon yerleşimini yapar.
		B.7	Donanım kurulumunda görsel estetiğe dikkat etmek	B.7.1	Donanım kurulumunda gerektiğinde yönetmenle işbirliği yapar.
				B.7.2	Kameraların görüş açılarını değerlendirerek mikrofon, hoparlör ve kablo yerleşiminde teknik gereklilik kadar görsel estetiğe de dikkat eder.
				B.7.3	Cihaz ve donanım yerleşiminde gerektiğinde stüdyo şefinden, dekor görevlisinden ya da teknik birimden yardım ister.
		B.8	Kurulum sonrası ses sistemini test etmek	B.8.1	Kurulumu yapılan bütün ses sistemini çalıştırır ve sorun olup olmadığını kontrol eder.
				B.8.2	Yapıma ait sesli video kaynakları olduğunda ses bağlantı testini yapar.
		B.9	Ayar ve provaları yaparak ilgili birimlere ses sinyal iletimi sağlamak	B.9.1	Gerektiğinde stüdyo şefi ya da sahne amirinin de yardımını talep ederek program konuklarına ve ilgili birimlere gerekli teknik bilgileri verir ve provalar yapar.
				B.9.2	Ses mikserinde toplanan seslere gerekli düzenlemeleri ve ayarları yapar.
				B.9.3	Ses mikser çıkışından ilgili ses kayıt ya da ses yayın birimlerine belirlenmiş teknik standartlar seviyesinde test ton sinyali gönderir.
				B.9.4	Test ton sinyaliyle, kullanmakta olduğu cihazlar arasında ses kayıt seviyesi kalibrasyonunu yapar.
				B.9.5	Ses mikser çıkış ya da çıkışlarından ilgili ses kaynaklarına ses sinyalinin teknik standartlar dahilinde ve işitsel kaliteye sahip bir biçimde gidip gitmediğini kontrol eder.
				B.9.6	Ses sinyal iletimindeki teknik ya da işitsel sorunları saptar ve sorunların çözümü için gerektiğinde birim amirine bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Radyo/TV yapım sürecinin devamlılığını sağlamak	C.1	İlgili kişilerle koordineli çalışmak	C.1.1	Yapım süreci boyunca program yönetmeniyle sesli ya da göz teması iletişimini sürdürür ve yapımla ilgili komutlara uyar.
				C.1.2	Yönetmenin komutlarına göre canlı ya da önceden kaydedilmiş sesleri program zamanlamasına uygun olarak yayın veya kayda gönderir.
				C.1.3	Stüdyo şefiyle, sahne amiriyle ya da sesçi asistanıyla interkom veya benzeri sesli iletişim cihazlarıyla iletişimde bulunur (Radyo yapımlarında göz teması ve benzeri görsel hareketlerle iletişim sağlanabilir).
				C.1.4	Yapım ya da yayın sürecinde sesin teknik ve işitsel kalitesini değerlendirerek yönetmene ve teknik yönetmene gerekli uyarıları yapar.
				C.1.5	Yönetmen istemedikçe sürece müdahale etmez ve süreci durdurmaz.
		C.2	Olası sorunlara karşı önlem almak	C.2.1	Stüdyo ya da mekan içindeki hoparlör veya telefon bağlantı seslerinden oluşabilecek teknik sorunlara hazırlıklı olur.
				C.2.2	Stüdyo ya da mekan içindeki kişilerin davranışlarını ve mikrofon kullanımlarını takip eder.
				C.2.3	Özellikle çoklu mikrofon uygulamalarında ses akustiğine ve sesler arasındaki işitsel kalite uyumuna dikkat eder ve gerekli müdahalelerde bulunur.
				C.2.4	Program yapım ya da yayınında oluşabilecek sorunlara kalıcı veya anlık çözümler uygulayarak, gerektiğinde birim amirinin ya da teknik yönetmenin bilgisi dahilinde diğer birimlerden yardım talep eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Radyo/TV yapımı sonrası işleri yürütmek	D.1	Yapım için kurulan ses cihaz ve aksesuarlarını kaldırmak	D.1.1	Yerleşik ses sistemi dışında, yapım için stüdyo ya da mekana sonradan kurulan tüm ses cihaz ve aksesuarları güvenli bir biçimde kaldırır, kutu ya da çantalarına yerleştirir ve taşınmasını sağlar.
				D.1.2	Çalışma ortamını temiz bir şekilde ve ortalıkta malzeme unutmaksızın terk eder.
		D.2	Cihaz ve aksesuarların temizliğini yapmak	D.2.1	Ses cihaz ve aksesuarlarını kullanma şartnamelerine uygun olarak yüzeysel temizliğini yapar.
				D.2.2	Tozlanmaya karşı cihazların örtü ya da kılıflarını takar.
				D.2.3	Arızalanan ya da teknik bakım görmesi gereken ses cihaz, donanım ya da yazılımla ilgili sorunları birim amirine bildirir ve onarım sürecini takip eder.
		D.3	Yapım sonrası raporlama yapmak	D.3.1	Yapım sonrası iş hakkında birim amirine yazılı rapor verir.
				D.3.2	Yapımda karşılaşılan sorunlara çözümler üretir ve bir sonraki yapım için tedbirler alır.
				D.3.3	Yapımda kaydedilen sesler hakkında raporlar yazar ve ses kayıtlarını arşivler ya da arşiv birimlerine gönderir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Ses stüdyosunda kayıt çalışmaları yapmak	E.1	Kayıt öncesi hazırlık yapmak	E.1.1	İlgili kişiden ses kayıt çalışması hakkında bilgi alır.
				E.1.2	Ses kaydına uygun mikrofon seçimini ve yerleşimini yapar.
				E.1.3	Ses kayıt cihazına gerekli ses sinyal bağlantılarını yapar.
				E.1.4	Ses kaydı için sinyal seviye kalibrasyonu yapar.
				E.1.5	Ses dublaj kayıtları için video görüntüyü sisteme yükler.
				E.1.6	Sesli yapım için gerekli olabilecek konuşma, müzik ve ses efekti gibi arşiv (stok) kayıtları hazırlar.
		E.2	Ses kayıt yapmak	E.2.1	Ses stüdyosunda radyo/televizyon programları için gerekli olan sesleri kaydeder.
				E.2.2	Ses dublajı için video görüntüye eş zamanlı ses kayıtları yapar.
		E.3	Kayıt sonrası çalışmaları yapmak	E.3.1	Kaydedilmiş sesleri güvenli bir medya ortamında saklama şartlarına uygun olarak arşivler.
				E.3.2	Ses kayıtları hakkında yazılı bilgiler raporlar.
				E.3.3	Ses kayıtlarını programın içeriğine ve zaman süresine uygun olarak kurgular.
				E.3.4	Kurgulanmış sesleri teknik formata uygun olarak aktarır ve arşivler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Mesleki Gelişim Faaliyetlerine Katılmak	F.1	Bireysel Mesleki Gelişimi Konusunda Çalışmalar Yapmak	F.1.1	Mesleği ile ilgili eğitimlere katılır ve aldığı belgeleri muhafaza eder.
				F.1.2	Meslek ve sektördeki yeni alet, araç-gereç, yeni yöntem, yeni sistem gibi teknolojik gelişmeleri sürekli yayınları, internet, dergi vb yollarla takip eder.
				F.1.3	Edinilen bilgileri ve dokümanları iş arkadaşlarıyla paylaşır.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Bilgisayar iş istasyonu yazılım ve donanımları
2. ENG kameralar
3. Kayıt medyası ve yazıcı/okuyucu cihazlar
4. Mikrofon aksesuarları (rüzgarlık, klips, sehpa vb.)
5. Mikrofonlar (kablolu ve kablosuz)
6. Pil şarj cihazları
7. Payout sistemleri
8. Sarf malzemeleri
9. Ses iletim kablosu ve bağlantı elemanları
10. Ses işleme cihazları
11. Ses kayıt cihazları (analog/dijital)
12. Ses kayıt ve kurgu yazılımları
13. Ses mikserleri (yayın, yapım ve taşınabilir)
14. Ses monitörleri (hoparlör ve kulaklık)
15. Telefon hibrid cihazları

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Atıkların kaynakta doğru ayrılması bilgisi
3. Bilgisayar ve bilgisayar sistemleri kullanım bilgisi
4. Çevre koruma yöntemleri bilgisi
5. Ekiple çalışma becerisi
6. Gözlem becerisi
7. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
8. İşitsel ve görsel estetik becerisi
9. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
10. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi
11. Mesleki terminoloji bilgisi
12. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme yeteneği
13. Problem çözme becerisi
14. Raporlama becerisi
15. Ses işleme bilgisi
16. Ses kayıt donanım bilgisi
17. Sesin temel fiziksel ve algısal özellikleri bilgisi
18. Temel akustik bilgisi
19. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
20. Temel müzik bilgisi
21. Temel ses sinyali bilgisi
22. Veri saklama becerisi
23. Yazılı ve sözlü iletişim becerisi
24. Zamanı iyi kullanma becerisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Araç, gereç ve ekipman kullanımına özen göstermek
2. Bilgisayara virüs ve diğer gizli girişlerin olmamasına dikkat etmek
3. Birim çalışanlarına ve diğer kişilere karşı saygılı, anlayışlı ve yardımcı olmaya özen göstermek
4. Çalışma ekibi ile etkili iletişim kurmak
5. Çalışma ortamında çevre koruma kurallarını benimsemek ve uygulamak
6. Çalışma ortamında düzenli olmak
7. Çalışma ortamında İSG kurallarını benimsemek ve uygulamak
8. Çalışma ortamında iş disiplinine sahip olmak
9. Çalışma ortamında kendisinin ve birlikte çalıştığı elemanların emniyetini gözetmek
10. Değişime açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
11. Detaylara özen göstermek
12. Herhangi bir kriz anında çözemeyeceği sorunları birim amirine bildirmek
13. Hızlı ve pratik davranmak
14. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
15. Kalite odaklı çalışmak
16. Karşılaşılan teknik problemleri hızlı çözümlmek
17. Kişisel bakımına dikkat ederek, çalışma ortam ve şartlarına uygun giyinmek
18. Lisanslı yazılım kullanımına dikkat etmek
19. Malzeme kullanımında verimli olmak
20. Mesleğine ilişkin konularda paylaşımcı olmak
21. Risklere karşı öngörülü ve duyarlı olmak
22. Ses teknolojisindeki gelişmelere göre yeterliliklerini geliştirmek
23. Stresli durumlarda sakin ve soğukkanlı davranmak
24. Telif hakkı sorunu olmayan lisanslı müzik kullanımına dikkat etmek
25. Uyarı ve eleştirilere açık olmak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Sesçi (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 30/12/2008 tarihli ve 27096 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Not: Bu kısım Resmi Gazete’de yayımlanmayacaktır. Sadece MYK web sitesinde yer alacaktır.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Yusuf GÜRSOY, RATEM – Yönetim Kurulu Üyesi; Proje Yönlendirme Kurulu Başkanı

Cihan Başar SAMANCI, RATEM – Proje Koordinatörü

Pelin EMEKSİZ, RATEM – Proje Asistanı

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Selçuk KIRAY – Meslek Standartları Danışmanı

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Mehmet KILIÇEL- Stage Ses Kayıt

Gökhan ÖNER- Atv Televizyon Ses Ekip Şefi

Çoşkun ŞAHİN- Doğuş Yayın Grubu Ses Yönetmeni

Serdar Uğur GİRGİN- Mavi Ses Ltd. Şti. Tonmaister

Levent İNTEPE-Levent İntepe Ses Kayıt

Alphan BELBEK- OKTOTEK- DIT Dijital Görüntü Teknisyeni

Burak APAYDIN- OKTOTEK- DIT Dijital Görüntü Teknisyeni

Doğan ERDOĞDU- ATV- Işık Şefi

Mehmet ZENGİN- Görüntü Yönetmeni

Melik USLU- Serbest Çalışan- 2. Kamera Asistanı

Mert ÖLÇER- CNBCE- Teknik İşletme Müdürü

Orhan KARSLIOĞLU- ATV- Kamera Ekip Şefi

Tarık Han KOÇ- Serbest Çalışan-- 1. Kamera Asistanı

Ulvi Volkan AKGÜL- NTV- Canlı Yayın Kamera Şefi

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

(Liste ayrıca gönderilecektir.)

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Ayhan OKATALI,

Asuman DOĞAN,

F.Özden KUTLU,

Yrd. Doç. Dr. Nedret ÇAĞLAR,

Erol ERGİNAY,

Ahmet YÜCEL,

Alper TAN,

Ahmet OKUMUŞ,

Doç. Dr. Cengiz ANIK,

Aylin RAMANLI,

Başkan (Türkiye Radyo Televizyon Kurumu)

Başkan Vekili(Milli Eğitim Bakanlığı)

Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)

Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)

Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)

Üye (Radyo ve Televizyon Üst Kurulu)

Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)

Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)

Üye(Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

Üye(Mesleki Yeterlilik Kurumu)

Firuzan SİLAHŞÖR,
Duygu ERGİN,
Fatma GÖKMEN,

Başkan Yardımcısı V. (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Uzman Yardımcısı (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Sektör Komitesi Temsilcisi (Engelli ve Yaşlı Hizmetleri
Genel Müdürlüğü)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ,
Doç. Dr. Ömer AÇIKGÖZ,
Prof. Dr. Mahmut ÖZER,
Bendevi PALANDÖKEN,
Dr. Osman YILDIZ,
Mustafa DEMİR,

Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)